

Základní škola a Mateřská škola Kojetice, příspěvková organizace
Moravcova 26, 250 72 Kojetice
reditelka@skolakojetice.cz, +420 734 256 811
www.skolakojetice.cz

Krizový plán školy 2026/2027

příloha k minimálnímu preventivnímu programu

vypracovala: PhDr. Veronika Boussag Hochmanová

Obsah

1 Dokumenty	4
2 Postup při úrazu žáka.....	5
3 Postup při záškoláctví (příloha č. 11)	5
4 Postup při opakovaných pozdních příchodech	6
5 Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření (včetně vapování) a nikotinové sáčky (příloha č. 13) ..	7
5.1 Postup v případě odhalení tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků	7
5.2 Postup v případě zadržení tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků u žáka	7
5.3 Postup v případě zjištění užívání tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků u žáka	7
6 Alkohol (příloha č. 4).....	8
6.1 Postup při nálezů alkoholu v prostorách školy	8
6.2 Postup v případě zadržení alkoholu u žáka.....	8
6.3 Postup v případě zjištění užívání alkoholu žákem.....	8
6.4 Postup v případě podezření na užívání alkoholu žákem	9
7 Omamné a psychotropní látky (OPL) (příloha č. 1).....	9
7.1 Postup v případě nálezů OPL	9
7.2 Postup v případě zjištění konzumace OPL žákem	9
7.3 Postup při podezření, že některý z žáků má u sebe OPL	10
7.4 Postup v případě podezření na užívání OPL žákem	10
7.5 Postup v případě, kdy se žák svěří s užíváním OPL	10
7.6 Postup v případě, že rodič požádá školu o pomoc při řešení problémů s OPL u svého dítěte ..	11
7.7 Postup v případě zjištění, že v bezprostřední blízkosti školy lze sehnat OPL.....	11
7.8 Postup při první pomoci v případě otravy OPL.....	11
8 Šikana ve škole (příloha č. 6).....	12
8.1 Postup při řešení počáteční fáze šikany	13
8.2 Postup při řešení pokročilé fáze šikany.....	13
8.3 Postup při agresivním chování žáka vůči učiteli.....	13
9 Krádeže, poškození školního majetku, vandalismus	14
9.1 Postup při řešení krádeže (příloha č. 12)	14
8.2 Postup při vzniku škody, poškození školního majetku, vandalismu (příloha č. 10).....	14
10 Syndrom CAN (příloha č. 5)	15
10.1 Postup v případě sexuálního zneužívání či týrání dítěte (za předpokladu, že se dítě svěří) ..	15

10.2 Postup v případě zjištění sexuálního zneužívání z jiných zdrojů-anketa, schránka důvěry, spolužáci	15
10.3 Postup v případě týrání dítěte	15
11 Postup při zjištění sebepoškozování - (příloha č. 16).....	16
12 Postup při zjištění poruch příjmu potravy (příloha č. 3)	16
13 Postup při podezření z rasismu, extremismu, xenofobie (příloha č. 9)	16
14 Žáci s poruchou autistického spektra (příloha č. 22)	17
14.1 dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS	17
14.2 postup školy pro prevenci vzniku problémových situací u žáků s PAS.....	17
15 „Neštěstí“	18
16 Sebevražedné chování	19
16.1 Postup, jedná-li se o mírné riziko	19
16.2 Postup, jedná-li se o střední až vysoké riziko.....	20
16.3 Postup, jedná-li se o akutní riziko, tedy o pokus o sebevraždu na půdě školy	20
16.4 Postup v případě, dojde-li k dokonané vraždě	20
17 Duševní zdraví (Wellbeing) (příloha č. 23)	20
17.1 Projevy u žáků, které by mohly signalizovat poruchy chování a emocí.....	21
17.2 Poruchy, se kterými se mohou pedagogové u žáků setkat	21
17.3 Postupy při zaznamenání, že je žák v psychické nepohodě	22
18 Důležité kontakty a materiály:.....	23
19 Přílohy MŠMT (jsou k dispozici v tištěné i elektronické podobě u MP).....	24

1 Dokumenty

1. Vyhláška 72/2005 Sb., Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28), příloha 14 a pak všechny ostatní přílohy; Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních Č.j.: MSMT-1981/2015-1

Z Vyhlášky 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb:

§ 7 Škola

(3) Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků uvedených v odstavci 1, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

+ Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

(Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

2. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j. 10194/2002-14

3. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. 21149/2016

4. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j. 14423/99-22

5. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních č.j. 16227/96-22

Každoročním vypracováním Minimálního preventivního programu naše škola zajišťuje prevenci rizikového chování. V prevenci rizikového chování se zaměřujeme na předcházení rozvoje rizik, která by mohla směřovat k přestupkům či dokonce k trestným činům.

2 Postup při úrazu žáka

Definice úrazu: Školní úraz je úraz, který se stal během vyučování, ve škole, při výletech, exkurzích, ... Školní úraz není úraz, který se stal např. na cestě do školy nebo ze školy.

- 1) Zjistit poranění, ošetřit poranění
- 2) Informovat vedení
- 3) Zavolat rychlou záchrannou službu (volá zpravidla ten, který je při úrazu přítomen a neposkytuje první pomoc)
- 4) Oznámit skutečnost rodičům (zpravidla tak činí třídní učitel)
- 5) Zaznamenat do knihy úrazů (zpravidla ten, za jehož přítomnosti se úraz stal) 6) Následně pracovat s třídním kolektivem

3 Postup při záškoláctví (příloha č. 11)

- 1) Způsob a dobu omlouvání nepřítomnosti žáka ve škole stanoví školní řád a školský zákon.
- 2) O mimořádné uvolnění žádá zákonný zástupce žáka předem písemně třídního učitele nebo vedení školy na stanoveném formuláři.
- 3) Školní docházku eviduje třídní učitel, který také s výchovným poradcem a s ostatními vyučujícími zajišťuje prevenci záškoláctví.
- 4) Omluva absence žáka je platná pouze od zákonného zástupce, škola může v nezbytných případech vyžadovat potvrzení lékaře, lékař není povinen vystavovat omluvenku, ale může potvrdit omluvenku od zákonného zástupce, lékař nemůže zpětně omlouvat dny před příchodem dítěte k lékaři.
- 5) U problémových žáků lze omlouvání lékařem dohodnout ve spolupráci s odborem sociální péče.
- 6) Pokud má třídní učitel přesvědčivé důkazy o záškoláctví, nemusí uznat omluvenku zákonného zástupce nebo ji eviduje jako „skryté záškoláctví“ a v případě jeho opakování škola může informovat odbor sociální péče nebo policii.
- 7) Všechny tyto skutečnosti třídní učitel vždy nejdříve projedná se zákonným zástupcem a sepíše záznam, informuje výchovného poradce a metodika prevence.
- 8) Rodinné důvody jako omluvenku třídní učitel uznává, za docházku do školy je zodpovědný zákonný zástupce.

- 9) Každou neomluvenou hodinu projedná třídní učitel s rodiči a provede zápis (případně se jednání účastní další kolegové); neomluvenou absenci hlásí třídní učitel výchovnému poradci nebo metodikovi prevence.
- 10) Při větším počtu neomluvených hodin se jednání účastní výchovný poradce či metodik prevence.
- 11) Pokud žák zamešká v jednom pololetí školního roku 150 omluvených hodin na I. stupni, bude zahájeno jednání se zákonnými zástupci tohoto žáka. Škola vyzve zákonné zástupce prokazatelným způsobem k jednání. Pokud zákonný zástupce uspokojivě nevysvětlí důvody absence, nebo se na jednání opakovaně nedostaví, škola postoupí záležitost k dalšímu řešení zřizovateli školy (odbor přestupkových agend, odbor sociálních věcí).
- 12) Při 10 a více neomluvených hodinách je povinností školy iniciovat jednání, jehož se účastní metodik prevence nebo výchovný poradce, zástupce vedení školy, třídní učitel, další vyučující, dle potřeby může být přizván i zástupce odboru sociální péče; z jednání se provádí zápis, který bude vyhotoven na speciálním formuláři školy.
- 13) Při 25 a více neomluvených hodinách je škola povinna informovat odbor sociální péče (100 a více hodin - může jít o trestný čin rodičů), odbor dále spolupracuje s policií; v závažných případech škola sama podá trestní oznámení na zákonné zástupce pro zanedbávání školní docházky.
- 14) Škola může informovat odbor sociální péče i dříve, pokud nastanou závažné skutečnosti a zákonný zástupce nespolupracuje.

4 Postup při opakovaných pozdních příchodech

- 1) Třídní učitel nebo vyučující informuje zákonného zástupce žáka.
- 2) Pokud se situace nezlepší a opakuje se, třídní učitel podá hlášení metodikovi prevence.
- 3) Metodik prevence projedná věc se žákem, působí preventivně.
- 4) Při dalším opakování metodik prevence pozve zákonného zástupce k jednání a bude informovat odbor sociální péče.

5 Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření (včetně vapování) a nikotinové sáčky (příloha č. 13)

5.1 Postup v případě odhalení tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků

- 1) Nepodrobovat nález žádnému testu.
- 2) Oznámit nález vedení školy.
- 3) Zajistit uložení těchto výrobků v kanceláři školy.
- 4) Zpracovat stručný záznam, který bude poté předán metodikovi prevence.

5.2 Postup v případě zadržení tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků u žáka

- 1) Odebrat a zajistit daný výrobek.
- 2) Ujistit se, že žák žádné výše zmiňované výrobky skutečně nepoužíval.
- 3) Pořídit o události stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
- 4) Zajistit uložení daného výrobku v kanceláři školy.
- 5) Zápis předat školnímu metodikovi prevence.
- 6) Oznámit nález vedení školy.
- 7) Třídní učitel informuje zákonné zástupce.
- 8) Při opakování vyrozumí škola OSPOD.
- 9) Škola vyvodí vůči žákovi z dané situace sankce dané školním řádem.

5.3 Postup v případě zjištění užívání tabákových výrobků, výrobků určených ke kouření a nikotinových sáčků u žáka

- 1) Zabránit žákovi v dalším užívání všech výše zmíněných výrobků.
- 2) Odebrat a zajistit daný výrobek.
- 3) V případě, že je to zapotřebí, zavolat záchrannou službu, poskytnout žákovi první pomoc.
- 4) Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, informovat zákonného zástupce a vyzvat ho, aby si žáka vyzvedl.
- 5) Pořídit o události stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
- 6) Zajistit uložení daného výrobku v kanceláři školy.
- 7) Zápis předat školnímu metodikovi prevence.
- 8) Vyrozumět vedení školy.
- 9) Třídní učitel informuje zákonné zástupce.
- 10) Při opakování vyrozumí školy OSPOD.

11) Škola vyvodí vůči žákovi z dané situace sankce dané školním řádem.

6 Alkohol (příloha č. 4)

Výskyt a konzumace alkoholu ve škole je v rozporu se zákonem a školním řádem.

6.1 Postup při nálezů alkoholu v prostorách školy

- 1) Danou látku netestovat.
- 2) O nálezů ihned uvědomit vedení školy.
- 3) Nalezenou tekutinu uložit u vedení školy (pro možnost použití jako důkazu).
- 4) Zpracovat stručný záznam, který uloží metodik prevence.

6.2 Postup v případě zadržení alkoholu u žáka

- 1) Odebrat a zajistit alkohol, netestovat, informovat vedení školy.
- 2) Nalezenou tekutinu uložit u vedení školy (pro možnost použití jako důkazu).
- 3) Ujistit se, žák alkohol skutečně (ne)konzumoval.
- 4) Sepsat stručný zápis (vyjádření žáka, který měl u sebe alkohol, datum, místo a čas nálezů, jméno žáka, u kterého byl alkohol nalezen, nebo který jej odevzdal, a podpis tohoto žáka).
- 5) Při tvorbě zápisu je přítomen zástupce vedení školy; zápis uloží metodik prevence.
- 6) O nálezů alkoholu u žáka škola uvědomí zákonného zástupce žáka.
- 7) Dle okolností nebo při opakování vyrozumí škola OSPOD nebo policii.
- 8) Škola vyvodí vůči žákovi z dané situace sankce dané školním řádem.

6.3 Postup v případě zjištění užívání alkoholu žákem

- 1) Pokud je žák přistižen v době výuky či při školní akci při konzumaci alkoholu, je primárně nutné žáku v další konzumaci alkoholu zabránit a alkohol mu odebrat.
- 2) Posoudí momentální stav žáka a případně mu poskytne první pomoc.
- 3) Pokud je žák akutně ohrožen na zdraví či životě, přivolá lékařskou pomoc a poté sepiše záznam o události, který uloží školní metodik prevence.
- 4) Neprodleně obeznámí zákonného zástupce a požaduje, aby si žáka převzal do své péče.
- 5) Pokud nehrozí akutní nebezpečí, sepiše s žákem záznam i s jeho vyjádřením; záznam uloží metodik prevence.
- 6) oznámí problém vedení školy.
- 7) Pokud je zákonný zástupce nedostupný, oznámí škola situaci OSPODu a policii a vyčká jejich pokynů.

- 8) Do příchodu zákonného zástupce zajistí povinný dohled nad žákem.
- 9) V případě zájmu rodičů škola nabídne odbornou pomoc a informuje o dalších možných postupech vedoucích k neopakování tohoto nežádoucího jevu.
- 10) Škola vyvodí vůči žákovi z dané situace sankce dané školním řádem.
- 11) Obdobný postup zvolí i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu (i nelze-li prokázat, že žák požil alkohol ve škole)

6.4 Postup v případě podezření na užívání alkoholu žákem

- 1) V případě, že je u žáka podezření na požití alkoholu, jsou o celé situaci informováni zákonní zástupci.
- 2) Do příchodu ZZ škola zajistí povinný dohled nad žákem.
- 3) O celé situaci bude sepsán záznam.
- 4) V případě, že si ZZ nebudou chtít vyzvednout své dítě, bud škola volat záchranou službu.

7 Omamné a psychotropní látky (OPL) (příloha č. 1)

7.1 Postup v případě nálezů OPL

- 1) Látku netestovat.
- 2) Nález oznámit vedení školy.
- 3) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy látku vložit do obálky, napsat datum, čas a místo nálezů, obálku opatřit razítkem školy, podpisem a uschovat v trezoru školy.
- 4) Pořídit o události stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
- 5) Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena. V případě, že žák odmítne podepsat, uvést tuto skutečnost do zápisu.
- 6) Zápis předat školnímu metodikovi prevence.
- 7) O nálezů škola vyrozumí policii, která provede identifikaci a zajištění podezřelých látek.
- 8) Pokud látku nalezne u intoxikovaného žáka, přivolá lékaře a předá mu vzorek látky.
- 9) Škola informuje zákonné zástupce.
- 10) Škola vyvodí vůči žákovi z dané situace sankce dané školním řádem.

7.2 Postup v případě zjištění konzumace OPL žákem

Obecně platí zákaz výroby, distribuce a přechovávání těchto látek bez ohledu na věk žáka a prostředí, kde k tomu dochází. Školní řád stanovuje sankce za užití těchto látek ve škole či za

příchod do školy pod jejich vlivem. Zákaz platí i pro návod k užívání těchto látek. §187 a §188 trestního zákona říká, že trestného činu se dopouští i ten, kdo neoznámí nález OPL.

- 1) Zabránit žákovi v dalším užívání OPL
- 2) Odebrat a uložit v kanceláři školy a vyrozumět vedení školy.
- 3) Odvést žáka do místnosti, kde bude trvale pod dohledem dospělé osoby, než si pro něj přijede zákonný zástupce nebo lékař.
- 4) Podle závažnosti momentálního stavu posoudit, jaké hrozí nebezpečí.
- 5) V případě, že je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá rychlou záchrannou službu.
- 6) O problému informovat neprodleně zákonného zástupce žáka.
- 7) Pokud není dostupný zákonný zástupce, škola informuje policii nebo OSPOD a vyčká jejich pokynu.
- 8) Sepsat záznam, který uloží metodik prevence.
- 9) Dle zájmu rodičů škola poskytne odbornou pomoc či informuje o možnostech řešení.
- 10) Škola vyvodí sankce dle školního řádu.

7.3 Postup při podezření, že některý z žáků má u sebe OPL

- 1) Situace spadá do kompetence policie.
- 2) Vyrozumí policii, konzultuje s ní a informuje zákonného zástupce žáka.
- 3) Žáka izoluje od ostatních a zajistí dohled do příjezdu policie.
- 4) Neprovádí prohlídku žáka, jelikož nemá právo vykonávat osobní prohlídku žáka nebo prohlídku jeho věcí.

7.4 Postup v případě podezření na užívání OPL žákem

- 1) V případě, že je u žáka podezření na užití OPL, jsou o celé situaci informováni zákonní zástupci.
- 2) Do příchodu ZZ škola zajistí povinný dohled nad žákem.
- 3) O celé situaci bude sepsán záznam.
- 4) V případě, že si ZZ nebudou chtít vyzvednout své dítě, buď škola volat záchrannou službu.

7.5 Postup v případě, kdy se žák svěří s užíváním OPL

- 1) Škola se nikdy nevyhýbá rozhovoru, nabídne radu, pomoc, přistupuje k žákovi citlivě.
- 2) Neslibuje, že o tom nikomu neřekne (jde o rozpor se zákonem–povinností je informovat).
- 3) Rozhovor je veden tak, aby přesvědčil žáka ke spolupráci a k dobrovolné návštěvě

odborného zařízení.

- 4) Škola informuje zákonného zástupce.
- 5) Informuje školního metodika prevence.
- 6) Škola poskytne pomoc žákovi i rodičům při vyhledání relevantních služeb.

7.6 Postup v případě, že rodič požádá školu o pomoc při řešení problémů s OPL u svého dítěte

- 1) Rodič neodmítá radu a pomoc, respektuje specifika každého případu.
- 2) Škola poskytne informace o dostupných službách.
- 3) Doporučí odborné poradenství.
- 4) Nabídne společné kroky, kterými může postižené rodině pomoci.

7.7 Postup v případě zjištění, že v bezprostřední blízkosti školy lze sehnat OPL

- 1) Nenese právní odpovědnost mimo své území.
- 2) Spolupracuje s místními organizacemi, policií, případně dalšími organizacemi.
- 3) Zajistí informovanost svých pracovníků.
- 4) Zváží, zda informovat rodiče či žáky (rozhoduje vedení školy), jedná se o citlivou informaci.

7.8 Postup při první pomoci v případě otravy OPL

Logické argumenty a slovní obsah nemívají u intoxikovaných valný význam, při otravě návykovými látkami a alkoholem nelze příliš spoléhat na komunikaci s poškozeným.

Intoxikovaní zejména drogami často prudce reagují na neverbální komunikaci, je vhodné se vyhnout prudkým pohybům, mluvit klidně, tiše, pomalu a v hlubší hlasové poloze. Odklad přivolání lékařské pomoci může člověka vážně ohrozit na zdraví nebo životě. Důvodem k okamžitému odbornému zákroku je i pouhé podezření z otravy.

První pomoc

- 1) Zajistit dostatek čerstvého vzduchu, nepodávejte alkohol, černou kávu ani mléko.

Maximální dostatek čerstvého vzduch je třeba zajistit zejména, když k otravě došlo vdechováním škodlivých látek. Pokud možno je třeba opatřit informace o látce (nebo látku), která byla požitá. Informace (látku) předat přivolanému lékaři. Usnadní to další léčbu, u řady látek jsou známy účinné protijedy.

Než přijde lékař, je důležité odlišit, jakou cestou došlo k intoxikaci, a odlišit, zda je intoxikovaný při vědomí, nebo v bezvědomí.

Při vědomí – k otravě došlo ústy:

- 1) Podat větší množství vody (případně s živočišným uhlím, je-li po ruce.
- 2) Vyvolat stlačením kořene jazyka zvracení.
- 3) Zabránit prochladnutí.
- 4) Zajistit nepřetržitý dohled.
- 5) Ošetřit případná zranění.
- 6) Opatřit, pokud možno informace o látce, která byla požitá a předat ji přivolanému lékaři.

Při vědomí – k otravě došlo nitrožilní cestou nebo vdechnutím:

- 1) Zajistit maximálně možný dostatek čerstvého vzduchu.
- 2) Zabránit prochladnutí.
- 3) Zajistit nepřetržitý dohled.
- 4) Ošetřit případná zranění.
- 5) Opatřit informace o látce, která byla požitá, a předat ji přivolanému lékaři.
- 6) Zvracení nemá smysl vyvolávat, látka neprošla zažívacím ústrojím.

Při bezvědomí:

- 1) Nikdy nepodávat nic ústy, nesnažit se vyvolávat zvracení.
- 2) Položit postiženého do stabilizované polohy na bok.
- 3) Sledovat dýchání, při zástavě dechu uvolnit dýchací cesty (záklonem hlavy a odstraněním zvratků nebo cizího tělesa tím, že sáhnete do úst a vyčistíte je).
- 4) Zabránit prochladnutí.
- 5) Zajistit nepřetržitý dohled.
- 6) Ošetřit případná zranění.
- 7) Opatřit informace o látce, která byla požitá, a předat ji přivolanému lékaři.

8 Šikana ve škole (příloha č. 6)

Definice: Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Jeho podstatou jsou cílené a opakované fyzické i psychické útoky jedincem nebo skupinou vůči jedinci nebo skupině žáků, kteří se neumí nebo nemohou bránit. Patří sem fyzické útoky, slovní útoky, kyberšikana (=elektronická šikana), útoky prostřednictvím SMS, e-mailů, sociálních sítí, ...

8.1 Postup při řešení počáteční fáze šikany

1) Při podezření na šikanu je nutné rychlé předávání informací mezi vyučujícími (svědek = další kolega + třídní učitel).

2) Informace bude také ihned předána metodikovi prevence a výchovnému poradci, kteří budou spolupracovat s vyučujícími a vytvoří rychlý následující postup:

- informuje se vedení školy
- první proběhne výslech oběti (je nutné zajistit bezpečnost ohroženého žáka) - posléze se uskuteční výslechy svědků
- pak proběhne rozhovor s agresorem či agresory (postupuje se jednotlivě)
- provede se zápis z každého jednání, který uloží metodik prevence, zároveň jej předá výchovnému poradci ve formě kopie
- informuje se zákonný zástupce oběti (hovořit s ním na rovinu, ujistit ho, že se konflikt řeší; dohodnout s rodiči, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte)
- informuje se zákonný zástupce agresora a je pozván k jednání s metodikem prevence nebo výchovným poradcem a vedením školy
- preventivní tým vyhodnotí závažnost situace a případně informuje OSPOD a policii – vždy se vyvodí sankce dle školního řádu

8.2 Postup při řešení pokročilé fáze šikany

- 1) Zajistit ochranu obětem.
- 2) Žáka dopravit mimo dosah agrese.
- 3) Odvést oběti do bezpečí.
- 4) Zajistit, aby se agresori neměli možnost domlouvat.
- 5) Informovat školního metodika prevence, třídního učitele, vedení školy.
- 6) Informovat zákonné zástupce.
- 7) Spolupracovat s dalšími orgány-OSPOD, Policie ČR.
- 8) Pořídit stručný zápis.
- 9) Vyvodit sankce dle školního řádu

8.3 Postup při agresivním chování žáka vůči učiteli

- 1) S žákem se nedohadovat.
- 2) Snížit intenzitu hlasu.

3) Jednat s cílem uklidnit žáka.

4) Snažit si zajistit podporu třídy a nedopustit, aby se žáci přidali na stranu agresora.

9 Krádeže, poškození školního majetku, vandalismus

9.1 Postup při řešení krádeže (příloha č. 12)

Definice: Krádež je protiprávním jednáním. Jakmile se škola o takovémto jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, popř. doporučí poškozenému (jeho zákonným zástupcům), aby se a tyto orgány obrátili. Škola upozorňuje žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Věci nesouvisející s vyučováním a vzděláváním nemají žáci do školy nosit. (Prevence je též uvedena ve školním řádu).

1) Při nahlášení krádeže se sepiše záznam.

2) Informovat vedení školy.

3) Snažit se zjistit příčinu krádeže.

4) Preferovat nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem

- zloděj věc vrátí přímo poškozenému, omluví se a nabídne za své chování nějakou kompenzaci.

5) V případě, že se jedná o krádež většího rozsahu, může ředitel školy oznámit krádež Polici ČR. Pokud se nejedná o majetek školy, poučit poškozeného a zákonného zástupce o možnosti podat trestní oznámení.

6) Škola vyvodí sankce dle školního řádu.

7) Na OSPOD hlásit v případě, že se jedná o opakované jednání a výchovná opatření, která škola zvolila, neměla žádný účinek.

8.2 Postup při vzniku škody, poškození školního majetku, vandalismu (příloha č. 10)

1) Vyhotovit o vzniku škody záznam.

2) Pokusit se zjistit viníka.

3) Informovat vedení školy.

4) Informovat zákonné zástupce a vyzvat je k nápravě škody/úhradě škody.

5) Pokud se jedná o škodu většího rozsahu (nad 5 000,-- Kč) a pokud ten, kdo ji způsobil, není ochoten škodu napravit, je nutno splnit oznamovací povinnost Policii ČR. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci.

6) V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná opatření zvolená školou nemají žádný účinek, hlásí se vše na OSPOD.

10 Syndrom CAN (příloha č. 5)

Definice: Pohlavní zneužívání je závažným trestním činem proti lidské důstojnosti, na který se vztahuje povinnost ho překazít, což znamená zabránit páchání nebo dokončení takového jednání prostřednictvím oznámení orgánům činným v trestním řízení.

10.1 Postup v případě sexuálního zneužívání či týrání dítěte (za předpokladu, že se dítě svěří)

- 1) Mít na paměti, že jde o velmi citlivou záležitost.
- 2) Informovat vedení školy.
- 3) Žáka uklidnit a citlivě mu sdělit, že se jedná o problém, který je nutno ohlásit Policii ČR. Současně ocenit, že se žák svěřil.
- 4) Informovat zákonného zástupce. V případě však, že je důvodné podezření na to, že se sexuálního zneužívání dopouští právě zákonný zástupce, není žádoucí ho informovat.
- 5) Pořídít o události stručný zápis.
- 6) Ohlásit věc Policii ČR a OSPOD.

10.2 Postup v případě zjištění sexuálního zneužívání z jiných zdrojů-anketa, schránka důvěry, spolužáci

- 1) Pokusit se identifikovat žáka.
- 2) Pokud existují prostředníci, je nutné jim sdělit, že je důležité, aby žák přišel sám.
- 3) Kontaktovat velmi citlivě žáka.
- 4) Informovat vedení školy.
- 5) Pokusit se se žákem navázat rozhovor a ověřit si podezření.
- 6) V případě přetrvávajícího podezření ohlásit věc na OSPOD k dalšímu prošetření.
- 7) Pořídít stručný záznam.

10.3 Postup v případě týrání dítěte

- 1) Kontaktovat žáka takovým způsobem, aby se to dozvěděl pouze nejužší okruh lidí.
- 2) Uklidnit žáka.
- 3) Dobře si promyslet otázky, nechat žáka mluvit.
- 4) V případě, že není žák schopen sám problém popsat, pokusit se společně s ním myšlenky formulovat.

- 5) Pořídit zápis, do kterého zaznamenáme i chování a reakce žáka. Vhodné je domluvit se se žákem na přítomnosti dalšího učitele, ke kterému má důvěru.
- 6) Informovat zákonného zástupce v případě, že není agresorem.
- 7) V případě potvrzení podezření vše ohlásit Policii ČR a OSPODu.

11 Postup při zjištění sebepoškozování - (příloha č. 16)

- 1) Kontaktovat oběť a zjistit rozsah nebezpečí. Pokud je oběť v ohrožení života, volat rychlou záchrannou službu.
- 2) Informovat zákonné zástupce a vedení školy.
- 3) Motivovat zákonné zástupce a dítě k návštěvě specialisty (krizová centra, psycholog, psychiatr)
- 4) Ohlašovací povinnost se netýká přímo sebepoškozování, ale doprovodných problémů (zanedbávání péče, týrání, sexuální zneužívání, nabádání k sebepoškozování, ...)
- 5) Při přímém riziku vážného zranění nebo smrti následkem sebepoškozování je na místě okamžitá, i nedobrovolná hospitalizace na psychiatrii.

12 Postup při zjištění poruch příjmu potravy (příloha č. 3)

- 1) Při zjištění tohoto problému je nutné se žákem pracovat velice citlivě.
- 2) Informovat vedení školy.
- 3) Informovat zákonné zástupce a nabídnout kontakt na příslušné odborné pracovitě.
- 4) Pokud žák zahájí léčbu, snaží se škola žákovi vyjít vstříc v uzpůsobení výuky.

13 Postup při podezření z rasismu, extremismu, xenofobie (příloha č. 9)

- 1) Zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitistických postojů.
- 2) V případě rasistického či xenofobního útoku zajistit okamžitě bezpečnost oběti.
- 3) Zklidnit situaci ve třídě (pozitivní působení na žáky).
- 4) Informovat vedení školy.
- 5) Oznámit skutečnost zákonným zástupcům.
- 6) Zaměřit výuku na tyto problémy. Okamžitě a razantně vystoupit proti jakýmkoliv projevům intolerance.
- 7) Pozvat experty k diskusi se žáky.

- 8) V případě zájmu nabídnout rodičům spolupráci.
- 9) V případě závažných projevů informovat Policii ČR.
- 10) Udělit výchovné opatření.

14 Žáci s poruchou autistického spektra (příloha č. 22)

Definice:

Poruchy PAS se diagnostikují na základě projevů chování. Jedná se o vývojové poruchy, mezi něž patří Aspergerův syndrom, dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, ...

K narušení dochází zejména v těchto oblastech: verbální a nonverbální komunikace, sociální chování a interakce, oblast představivosti.

14.1 dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

- 1) Pravidlo přesnosti, jasnosti instrukcí a zajištění předvídatelnosti
- 2) Pravidlo jasné a konkrétní motivace (žáci s PAS musí jasně vědět, proč mají danou činnost dělat.)
- 3) Pravidlo vyšší míry tolerance (např. různé nevhodné poznámky, netaktnost, přímočarost, banální výroky, ... to vše by mělo být pedagogem tolerováno u žáků s PAS s větší mírou empatie)
- 4) Pravidlo v důslednosti přístupu (pokusit se u žáků s PAS vyvarovat spontánnosti, náhlé změny plánu, nedodržování stanovených pravidel)
- 5) Vyšší míra vizuální podpory (např. plány dne, psané připomínky, vysvětlivky, rozkreslené postupy, ...)
- 6) Nadstandardní řešení obtíží s pozorností (při neklidu možnost použití u žáka s PAS mačkáčeho míčku, provázku, gumičky)
- 7) Vyšší míra vysvětlování sociálně komunikačních pravidel a situací, vyšší míra pomoci v některých situacích, které vyžadují praktický úsudek (Žáci s PAS odlišně chápou ironii, sarkasmus, metaforu, proto je vhodné se těmito věcmi vyhnout. Také je žádoucí dávat žákovi s PAS zpětnou vazbu o jeho výkonech, např. formou bodů nebo škály.)
- 8) Možnost odpočinku, relaxace (Pro žáky s PAS je vhodné pro odpočinek vymezit konkrétní prostor. Relaxací a odpočinkem se tak předejde nežádoucímu chování či afektu.)

14.2 postup školy pro prevenci vzniku problémových situací u žáků s PAS

- 1) Ředitel školy určí pedagogického pracovníka (nejlépe výchovného poradce), který bude

odpovídat za spolupráci se školským poradenským pracovištěm.

2) Výchovný poradce seznámí všechny pedagogické i nepedagogické pracovníky, kteří přijdou s daným žákem do kontaktu, se specifiky této poruchy a s žákovými individuálními zvyklostmi, zvláštnostmi a potřebami. O tomto bude vyhotoven záznam s podpisy všech zúčastněných.

3) Výchovný poradce úzce spolupracuje s třídním učitelem, asistentem pedagoga, s metodikem prevence.

4) V případě potřeby metodik prevence zajišťuje pro pedagogické pracovníky možnost spolupráce s odborným pracovištěm.

5) Též je nutná spolupráce třídního učitele se zákonnými zástupci a jejich vzájemné informování se o průběhu vzdělávání či jakýchkoliv změnách.

6) Třídní učitel pracuje i se třídou, učí je respektovat ostatní, uvědomovat si důležitost pomoci a solidarity, vzájemné úcty a snášenlivosti.

7) Třídní učitel, po vzájemné dohodě se zákonnými zástupci, spolupracuje se specialisty jako je pediatr, klinický psycholog, ...

15 „Neštěstí“

Postup v případě, že:

- žák utrpí nebo si způsobí těžké zranění
- žák bude v ohrožení života nebo zdraví (úraz, smrt, nemoc, sebevražda, vražda, ...)
- někdo z jeho rodiny či blízkých trpí těžkou nemocí nebo následky úrazu – někdo z rodiny je nezvěstný, ...

Co můžeme čekat ihned a do tří dnů po nešťastné události:

- Tlak, šíření fám, pocity viny, emočně vypjatou situaci

- 1) Poskytujeme první pomoc a zajistíme bezpečí.
- 2) Počítáme se spontánním předáváním informací, se zájmem médií, příbuzných.
- 3) Informujeme zřizovatele.
- 4) Svoláme vedení školy, informujeme pedagogický sbor. Vytvoříme pietní místo, postoj pro účast na pohřbu.
- 5) Kontaktujeme externí pracovníky.
- 6) Zajistíme informovanost všech stran, kde mohou vyhledat odbornou pomoc (Linka bezpečí, Linka pro rodinu a školu).

Co můžeme dělat od 3 dnů do 6 týdnů od nešťastné události:

- Potřeby žáků se začnou lišit, objeví se hodnotové konflikty, bude se hledat viník, nezavděláme se všem.

- 1) Stanovení priorit, komunikace dovnitř i ven, spolupráce s vnějšími oporami (vyvěsit kontakty na krizová centra).
- 2) Mysleme na pomoc pro sourozence, pro rodinu.
- 3) Užitečné je uzavřít toto období vyhodnocením.

Co můžeme očekávat od 6 týdnů do roka od nešťastné události:

- Pomoc lidí s podobnou zkušeností, řada věcí trvá mnohem déle, než jsme si mysleli, důležitost prvního výročí události. Staneme se citlivějšími vůči štěstí a neštěstí.

- 1) Dlouhodobé dozívání události, spolupráce s policií, soudy, OSPODem.
- 2) Sledujeme žáky po celý rok od události-musí mít možnost za někým přijít, někomu se svěřit.
- 3) Povzbuzujeme začleňování události do běžného života. 4) Vyhodnocení-co dělat, aby se situace neopakovala.
- 5) Učme se pomáhat.

16 Sebevražedné chování

Rozlišujeme tři situace dle akutnosti sebevražedného chování:

- Mírné riziko – žák má myšlenky na sebevraždu
- Střední až vysoké riziko – žák má sebevražedné tendence
- Akutní riziko – žák se pokusil o sebevraždu na půdě školy

16.1 Postup, jedná-li se o mírné riziko

- 1) Podpurný rozhovor (v první části jde především o navázání kontaktu, v druhé části pak o specificky zaměřené otázky)

NESLIBOVAT ŽÁKOVI NAPROSTOU DŮVĚRNOST INFORMACÍ!

- 2) Poděkování žákovi za důvěru
- 3) Podpora žáka (Společně to zkusíme zvládnout. Vymysleme společně, co dál.)
- 4) Návrh dalších kroků (např. setkání s psychologem, metodikem prevence, kontaktování ZZ)

5) Poskytnutí odpovídajících kontaktů

6) Následné sledování žáka

16.2 Postup, jedná-li se o střední až vysoké riziko

Má-li žák již naplánovaný způsob, místo a datum sebevraždy, jsou nutné následující kroky:

- 1) Jeden učitel zůstává s žákem a nenechává ho o samotě
- 2) Bude-li to možné, pokusí se o empatický rozhovor
- 3) Sdělí žákovi šetrnou formou, že budou kontaktováni ZZ
- 4) Přivolat si k sobě podporu-jinou dospělou osobu, která bude kontaktovat ZZ
- 5) Předat ZZ kontakty na odborná pracoviště

16.3 Postup, jedná-li se o akutní riziko, tedy o pokus o sebevraždu na půdě školy

- 1) První dospělý, který žáka najde, se snaží jednání zabránit; pokud to již nelze, poskytuje první pomoc
- 2) Zůstává se žákem a nenechává ho o samotě
- 3) Zavolá RZS
- 4) Zavolá na pomoc jinou dospělou osobu, která může pomoci
- 5) Zavolá ZZ a informuje je o celé situaci

16.4 Postup v případě, dojde-li k dokonané vraždě

- 1) Škola komunikuje se zasaženou rodinou
- 2) Nabízí podporu pro žáky i pedagogy
- 3) Informuje své zaměstnance a sdílí informace, a to jednoduše a krátce
- 4) Pečuje o žáky, kteří mohou být smrtí nejvíce zasaženi
- 5) Škola může udělat vzpomínkovou akci, rituál či rozloučení se zesnulým žákem

VŠE BY MĚLO BÝT VŽDY KONZULTOVÁNO S RODINOU A MĚLA BY BÝT RESPEKTOVÁNA
JEJICH PŘÁNÍ NAPŘ. OHLEDNĚ ÚČASTI ŽÁKŮ NA POHŘBU, SDĚLENÍ INFORMACÍ, ...

17 Duševní zdraví (Wellbeing) (příloha č. 23)

Definice:

Jedná se o emocionální psychickou a sociální pohodu. Pro to, aby byl jedinec v takovéto rovnováze, je nutné, aby se naučil rozumět sám sobě, naučil se vnímat své emoce a pracovat s nimi.

17.1 Projevy u žáků, které by mohly signalizovat poruchy chování a emocí

- 1) Obtíže ve vykonávání každodenních aktivit, které jsou považovány za normální pro dítě v odpovídajícím věku
- 2) Obtíže v porozumění instrukcím, v sociálních interakcích, zvláštnosti v komunikaci
- 3) Snížená schopnost vyrovnávat se se změnou
- 4) Nadměrný strach a úzkost
- 5) Změny ve spánkovém režimu
- 6) Nadměrná nepozornost a impulzivita
- 7) Náhlý pokles zájmu o činnosti, které dříve dítě bavily
- 8) Opakované vyrušování ostatních
- 9) Opakovaně se vyskytující se nevysvětlitelné symptomy (bolest hlavy, břicha, nevolnost, ...)
- 10) Časté změny nálad bez příčiny
- 11) Časté výbuchy vzteku
- 12) Opakované vzdorovité chování
- 13) Fyzická agrese
- 14) nadměrná nepozornost, impulzivita, aktivita-chvíli neposedí
- 15) Opakované porušování stanovených norem a pravidel
- 16) Neochota chodit do školy
- 17) Nízká výkonnost ve škole
- 18) Izolace od ostatních
- 19) Extrémní zoufalství a beznaděj
- 20) Přítomnost myšlenek nebo plánů sebepoškozování nebo jejich výskyt již v minulosti

17.2 Poruchy, se kterými se mohou pedagogové u žáků setkat

- 1) Hyperkinetické poruchy (projevy: neukázněnost, impulzivita, náchylnost k úrazům, bezmyšlenkovité porušování pravidel, snadné konflikty; např. ADHD)
- 2) Poruchy chování (projevy: přetrvávající agresivní, asociální nebo vzdorovité chování, neobvykle časté a silné výbuchy vzteku, nekázeň)
- 3) Poruchy autistického spektra
- 4) Úzkostné poruchy v dospívání, např. panická úzkostná porucha (projevy: zrychlený puls, třes, chvění, sucho v ústech, nemožnost dýchání, necitlivost končetin, strach ze zešílení, návaly horka a chladu, trvalý strach z dalšího záchvatu)

-
- 5) Sociální fobie v dospívání (projevy: obavy a strach ze zvýšené pozornosti ostatních lidí, nervozita, napětí)
 - 6) Bipolární porucha v dospívání (projevy: střídání nálad---deprese x mánie. Pro depresi jsou typické příznaky jako je bolest hlavy, břicha, nevolnosti. Žáci se obtížně soustředí, mají špatnou náladu, jsou unavení, podráždění, úzkostní. Zhoršuje se jejich výkon, mají problémy se svými vrstevníky.)
 - 7) Schizofrenie v dospívání (projevy: sociální izolace, zhoršení školního výkonu, neobvyklé chování)
 - 8) Sebepoškozování v dospívání (projevy: vztek na sebe sama, úzkost, napětí, neklid)
 - 9) Suicidalita v dospívání (projevy: izolovanost mezi vrstevníky, snížené sebehodnocení, zvýšená impulzivita, depresivní projevy, sklon k užívání drog a alkoholu)
 - 10) Poruchy příjmu potravy (projevy: nízké sebevědomí, somatické obtíže-stále řeší, jak vypadají, co si o nich myslí okolí)
 - 11) Disharmonický vývoj osobnosti (projevy: nerovnoměrnost zrání jednotlivých složek osobnosti)

17.3 Postupy při zaznamenání, že je žák v psychické nepohodě

- 1) Pedagog (= takový učitel, k němuž má žák plnou důvěru) by měl vést podpůrný rozhovor, jeho cílem by mělo být poskytnutí podpory a také domluva se žákem na dalším postupu.
- 2) Pedagog by měl kontaktovat pomoc a komunikovat se zákonnými zástupci, ale vždy s vědomím dítěte.
- 3) Pedagog by měl být schopen žákovi a rodině poskytnout základní informace k danému problému a případně zprostředkovat kontakt žáka s rodiči nebo s příslušnými odborníky.
- 4) Dle vyhodnocení situace může pedagog probrat žákovi situaci s kolegy (metodik prevence, výchovný poradce), kteří ho mohou v dalším postupu podpořit.
- 5) Pedagog doporučí rodičům kontaktování odborného pracoviště.
- 6) Škola nabídne spolupráci, a to ve směru k žákovi, ale i k rodičům.
- 7) V případě nespolupráce rodičů se může pedagog obrátit na PPP a pokud se jedná o ohrožení zdraví či života dítěte, tak i OSPOD.
- 8) Pokud je dítě v ohrožení života, kontaktuje pedagog RZS.

18 Důležité kontakty a materiály:

- 1) Základní škola a Mateřská škola Kojetice, Moravcova 26, příspěvková organizace
- 2) Výchovná poradkyně: Mgr. Radka Šlégrová, radka.slegrova@skolakojetice.cz
- 3) Školní metodik prevence: PhDr. Veronika Boussag, reditelka@skolakojetice.cz
- 4) PPP Středočeského kraje: 315 623 045, melnik@pppsk.cz
- 5) Semiramis: Ivana Myšková, 734 319 993, ivana.myskova@os-semiramis.cz
- 6) Sociálně aktivizační služby – psychologické poradenství, pomoc při řešení poruch chování nezletilých dětí: PhDr. J. Tureček, 604 569 243
- 7) SVP slaný – výchovné poradenství pro řešení problémů ve školním, či rodinném prostředí: 778 534 749, svp@svpslany.cz
- 8) Bílý kruh bezpečí: 800 555 155, bezplatná linka
- 9) Společně k bezpečí s.r.o.: Mgr. Michaela Veselá, 604 554 231, 603 190 155, vesmich@post.cz, vesela@spolecnekbezpeci.cz
- 10) Limprecht Petr: prevence kriminality, 315 635 185 p.limprecht@melnik.cz
- 11) Dopravně preventivní skupina, 315 635 156 prevence.mpmelnic@seznam.cz
- 12) Probační a mediační služba, Mgr. Lenka Hažmuková: 734 362 964, lhazmukova@pms.justice.cz
- 13) Krajský úřad středočeského kraje - odbor školství, mládeže a sportu: Ing. Pavla Hemerková, krajská školská koordinátorka prevence, 257 280 871
- 14) Dětská psychiatrie a psychoterapie: MUDr. Šárka Bínová, 606 652 644
- 15) Linka bezpečí: 116 111, www.linkabezpeci.cz
- 16) Rodičovská linka: 606 021 021, www.rodicovskalinka.cz
- 17) Linka pro rodinu a školu: 116 000, www.linkaztracenedite.cz
- 18) Poradna Vigvam (poradna pro rodiny, které zasáhla smrt blízkého): www.poradna-vigvam.cz
- 19) Linka první psychické pomoci (Cesta z krize): 116 123
- 20) Pedagogické poradenství: PaedDr. Zdeňka Kašparová, 603 294 304, zdenka.kasparova@quick.cz, www.najdipomoc.cz
- 21) Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí (Bílý kruh bezpečí): 116 006
- 22) Krizová linka k šikaně: 286 881 059
- 23) Anabell (anorexie a bulimie): www.anabell.cz

- 24) Poruchy příjmu potravy: www.idealni.cz, anocen@cepoz.cz, 602 549 649
- 25) Nenech to být (NNTB- šikana): www.nntb.cz
- 26) Fond ohrožených dětí (FOD): www.fod.cz
- 27) Non-stop linka: 800 800 980
- 28) Problematika kyberšikany: www.e-bezpeci.cz
- 29) Kraj pro bezpečný internet: www.kpbi.cz
- 30) Národní linka pro odvykání kouření: 800 350 000 www.bezcigaret.cz
- 31) Adiktologické ambulance pro děti a dorost www.drogy-info.cz/mapa-pomoci 32
- 32) Centra pro závislé na tabáku www.slzt.cz/centra-lecby

19 Přílohy MŠMT (jsou k dispozici v tištěné i elektronické podobě u MP)

- 1) Návykové látky
- 2) Doprava
- 3) Poruchy příjmu potravy
- 4) Alkohol
- 5) Syndrom CAN
- 6) Školní šikana
- 7) Kyberšikana
- 8) Homofobie
- 9) Extremismus
- 10) Vandalismus
- 11) Záškoláctví
- 12) Krádeže
- 13) Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky
- 14) Krizové situace
- 15) Netolismus
- 16) Sebeпоškozování
- 17) Náboženská hnutí
- 18) Rizikové sexuální chování
- 19) Subkultury
- 20) Domácí násilí
- 21) Hazardní hraní

22) Žáci s poruchami autistického spektra

23) Duševní zdraví

24) Sebevražedné jednání